

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

61. An in articulo mortis absente Parocho, si periculum est in mora, licitum sit Religiosis ministrare Viaticum? Et an in tali casu, adueniente Parocho, teneatur infirmus iterum Eucharistiam ab illo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

hoc tantum casu admitto sententiam Suarez 3. part. tom. 3. quest. 82. art. 3. disput. 72. sect. 4. in fine, & Ledesmae de Extrema-Vnctione. cap. 5. dub. vlt. asserentium absolute posse recipi Eucharistiam a quocumque ministro a quo possit recipi absolutio (quæ quidem sententia sic generaliter proposita non est improbabilis, etiam si possit recipere aliud Sacramentum.) Probatur, quia necessitas caret lege, cap. sicut, de consecrat. dist. 1. Sed in dicto casu, in quo non potest recipi aliud Sacramentum, est summa necessitas, quia non ita facile haberi solet vera contentio sine sacramento, ab iis maxime, qui spiritualibus exercitiis non sunt dediti; ergo in tali casu danda est Eucharistia etiam à Ministris aliis prohibitis. Hac enim ratione verior, & communior sententia, magisque Tridentino conformis id admittit de Sacramento Penitentiae pro articulo mortis. Et hæc omnia docet Zambranus ubi supra Cui adde Chapeauillam de sacram. Euchr. quest. 4. ubi sic ita. Sicut pro Sacramento penitentiae in necessitate vocantur quicumque Sacerdotes, quantumvis præcisi, & hæretici, ita etiam vocari poterunt pro Sacramento Eucharistiae. Neque hoc in fauorem hæreticorum, & huiusmodi malorum Ministrorum, sed solum ipsorum fidelium in necessitate existentium, sic enim censuræ latae sunt in odium iniquorum, vt non cedant in grauisimum detrimentum bonorum fidelium. Ita ille, quæ intelligenda sunt secluso scandalo, aut infamia Religionis.

RESOL. LXI.

An in articulo mortis absente Parocho, si periculum est in mora, licitum sit Religiosis ministrare Viaticum? Et in tali casu adueniente Parocho, an teneatur infirmus iterum Eucharistiam ab illo recipere? Et supponitur, quod Religiosi contrahunt Papalem excommunicationem, qui Clericis, aut laicis Sacramentum Extrema-Vnctionis, vel Eucharistia ministrant, vel matrimonium eorum solemnizant, non habita prius Parochi licentia speciali. Sed notatur primo hoc non procedere in Religioso ministrante Eucharistiam alteri Religioso, quantumvis in eo peccaret. Secundo Religiosum bona fide procedentem, vel etiam cum ignorantia crassa, & præsentem hoc Sacramentum Eucharistia laico ex præsumpto consensu Pastoris non incurere hanc censuram. Tertio non incurere censuram Religiosum qui in necessitate ministrat hoc Sacramentum infirmo, quia videlicet abest Pastor, vel quamuis adsit, si iniuste negat infirmo Viaticum. Ex p. 5. tr. 3. Resol. 51.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Toletus in sum. lib. 1. cap. 36. num. 2. ubi sic ait: Secunda excommunicatio habetur in Clement. Religiosi, de priuilegiis, ubi Religiosi contrahunt Papalem excommunicationem, qui Clericis, aut laicis Sacramentum extremæ Vnctionis, vel Eucharistia ministrant, vel matrimonium eorum solemnizant, non habita prius parochialis Presbyteri licentia speciali; & hoc procedit etiam si administratio fieret in articulo mortis, secundum Cardinal. in d. Clement. 9. 1. etiam in defectu Parochi, vt notat Syluest. ver. excomm. 7. cas. 14. Ita Toletus & alij apud Rodriguez in 99. regul. tom. 1. quest. 56. art. 5. & apud Fagundez lib. 3. p. 3. c. 2. num. 19.

2. Sed affirmatiuam sententiam tenendam esse puto, quam fuerit Ioannes Præpositus in 3. par. 9. 82. art. 3. dub. 2. num. 17. ubi explanans dictam Clement. II.

ment. à Tolero adductam, sic ait. Notandum primo eam non habere locum in Religioso ministrante Eucharistiam alteri Religioso, quantumvis in eo peccaret, quia per Clericos passim intelliguntur Clerici seculares parochis subiecti. Notandum secundò Religiosum bona fide procedentem, & ex præsumpto consensu Pastoris præsentem hoc sacramentum laico, &c. non incidere in Canonem, quantumvis fortè Pastor non consentiat, quia canon requirit præsumptionem, quæ eo casu non interuenit. Imò ne quidem incidere, si procedat, ex ignorantia crassa, quia talis ignorantia non sufficit ad præsumptionem, ad quam requiritur notitia, vel saltem ignorantia affectata ipsius legis, per quam fertur censura. Notandum tertio, neque incurere censuram eum, qui in necessitate ministrat infirmo sacramentum, quia videlicet abest Pastor, vel alius ab eo delegatus, vel quamuis adsit, iniuste negat Viaticum, quia in eo casu minister non peccat; nec potest dici præsumere, cum facultatem tacitam ad Ecclesia habeat. Hucusque Præpositus. Et ita hanc sententiam docet etiam Ioannes de Lugo de sacram. Euchr. disp. 18. sect. 2. num. 53. Fagundez lib. 3. pr. 3. cap. 2. num. 20. Hurtardus de sacram. Euchr. disp. 11. diff. 6. Tannetius tom. 4. disp. 5. 9. 8. dub. 8. num. 185. Pereyus in prinil. Minim. tom. 1. confit. 26. Leonis X. §. 9. num. 15. Suarez de Religione tom. 4. tract. 3. lib. 9. cap. 3. n. 2. Ochagaui de sacram. tract. 3. quest. 4. num. 14 qui asserit in tali casu adueniente Parocho non teneri infirmum iterum Eucharistiam ad illo recipere. Vnde rectè infert Zambranus de sacram. Euchr. cap. 3. dub. 7. num. 7. Regulares & alios etiam Sacerdotes teneri se conformare nostre sententiæ, quando infirmus non possit recipere aliud sacramentum, quam Eucharistiam, ne exponat morientem in periculo æternæ damnationis.

RESOL. LXII.

Anticeat Regularibus in articulo mortis præbere secularibus Viaticum, si abst. proprius Parochus? Et an tibi agrotanti, & ex deuotione communicanti possit Religiosus Eucharistiam ministrare, sed non possit per vicos, & plateas solemniter deferre Eucharistiam? Et notatur, quod solis Religiosi Clericos, aut laicos communicare præsentibus est statuta excommunicatio ipso facto incurrenda, & soli Sedi Apostolica reseruata, ab quam non incurrendam sufficit quacumque ignorantia, vel causa probabilis: nec hæc excommunicatio contrahitur, si vel Religiosi aliis Religiosis etiam sine licentia suorum Prelatorum, vel Clerici seculares aliis laicis, vel Religiosis hoc Sacramentum administrent. Etiamque aduertitur, quod huius Eucharistia administratio non requirit antecedentem iurisdictionem, sed sufficit quacumque probabilis spes futuræ rationabilis: Vnde Sacerdos, qui sine iurisdictione hunc actum exerceret, non incurreret irregularitatem. Ex p. 9. tr. 9. & Misc. 4. Ref. 64. alis 63.

§. 1. Negatiuè respondet Trullench in tract. de iure Parochi cap. 5. num. 11. ubi sic ait: Si laicis infirmis urgeat necessitas, & adest periculum moriendi absque Viatico, existimat Coninch. 3. part. quest. 82. art. 3. num. 32. posse tunc Religiosos ministrare laicis Eucharistiam ex priuilegio, quod (inquit) Paulus III. concessit Societati Iesv. Attamen verius cenfeo, id non posse etiam in hoc casu, quantumvis non adsit copia proprij Parochi, qui eam ministraret;

huius notationis. Et pro notato primo posito ad lin. 4. huius §. 2. in Ref. seq. 6. Norandū est hic in fin. & sup. in Ref. 22. §. 1. & pro notato posito ad lin. 8. huius textus in Ref. seq. 5. Norandū, à lin. 6. & pro notato tertio huius textus in Ref. seq. & in aliis eius primæ not. & si adsit Parochus, sed iniuste negat Viaticum, infr. in Ref. 68. §. Hinc.

Sup. hoc in Ref. præterita, & lege illam per totam, & sup. in Ref. 16. §. Nora tamen & in Ref. 88. lege singularitatem.

R 2 ministraret;